

чає в себе діяння, що виявляються не лише в порушенні громадського порядку, а і у посяганні на власність, наприклад, підпал, руйнування тощо.

П. І. Грішаєв, наприклад, об'єднує другий і третій елементи, що виводить П. С. Матишевський. Необхідно зауважити, що хоча запропоновані класифікації хуліганських дій і мають певне теоретичне значення, вони все ж носять умовний характер, так як хуліганські діяння часто виражаються в порушенні громадського порядку, що супроводжується посяганням на особу чи власність.

Ступінь грубого порушення порядку також потребує уточнення. Він залежить від багатьох чинників. До них можна віднести: тривалість хуліганських дій, місце і час їх скоєння, кількість людей, на яких вони спрямовані, вік і стать, стан здоров'я потерпілих і т.п. Питання про те, грубо чи менш грубо порушується тими чи іншими діяннями громадський порядок, вирішується в кожному випадку з врахуванням всіх обставин справи. При вирішенні питання про грубе порушення порядку, слід проаналізувати обстановку його вчинення, що характеризується наявністю або відсутністю людей, подіями, які відбуваються в місці вчинення злочину, та їх соціальною значимістю.

Література

1. Коржанський М. Й. Об'єкт і предмет злочину / Коржанський М. Й. ; Юридична академія МВС України. – Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2005. – 252 с.
2. Кузнецова Л. О. Визначення ознак об'єкта хуліганства за законодавством окремих зарубіжних країн / Л. О. Кузнецова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – Серія Право. – Випуск 11. – 2008. – С. 311–314.
3. Кузнецова Л. О. Визначення ознак об'єктивної сторони хуліганства за кримінальним законодавством окремих зарубіжних країн / Л. О. Кузнецова // Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права. – Хмельницький. – 2009. – № 1. – С. 292–295.

УДК 343.9(043.2)

Потильчак А. О., асистент,
Січкачук Р. І., магістрант,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗСЛІДУВАННЯ ТЕРОРИСТИЧНИХ АКТІВ

Нині в Україні, як і всьому світі взагалі, велику соціальну небезпеку становлять злочини терористичного характеру, які набрали статусу явища глобального масштабу. Розкриття і розслідування даного виду злочину пов'язане з великою кількістю труднощів. У ст. 258 КК України визначено поняття терористичного акту: «терористичний акт, тобто застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для

життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або не вчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста), а також погроза вчинення зазначених дій з тією самою метою».

У ст. 1 ЗУ «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003 р. дається наступне визначення терористичного акту: «терористичний акт — злочинне діяння у формі застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, відповідальність за які передбачена ст. 258 КК України. Отже, терористичний акт виражається у скоєнні певного діяння, який зачіпає забезпечення безпеки держави, суспільства та особистості. В історії людства терористичні акти — не новий вид злочину. Дані злочини існували і раніше, проте ще до 70-х років головним об'єктом терористів була власність, але починаючи з 80-х років і до сьогодні їх об'єктом стали люди.

Основними елементами криміналістичної характеристики даного виду злочину є:

- спосіб вчинення злочину, який залежить від ідеологічної платформи конкретного угруповання, його цілей та напрямків діяльності. Можна виділити такі способи вчинення злочину: захоплення заручників, захоплення літаків, використання біологічної зброї, зброї масового ураження, комп'ютерний тероризм;

- спосіб підготовки до вчинення злочину, серед яких можна виділити відшукування вибухівки, виготовлення вибухових пристроїв, придбання зброї, підшукування співучасників;

- спосіб приховування злочину: використання вибухових пристроїв сповільненої дії, з годинниковими замкачами чи з радіокерованими детонаторами;

- місце вчинення злочину, яким найчастіше є місця великої кількості скупчення людей, наприклад, заклади торгівлі, транспорт, вокзали, місця громадського відпочинку, людні вулиці;

- час вчинення злочину, який у злочинах терористичного характеру залежить від конкретної мети, яка стоїть перед терористами;

- обстановка місця вчинення злочину — найчастіше це місця найбільшого скупчення людей, з незначним контролем з боку правоохоронців;

- предмет злочинного посягання — це ті предмети, які можуть сприяти успішному проведенню терористичних актів;

– особа злочинця: переважно це непрацюючі чоловіки з неповною середньою або середньою освітою у віці від 20 до 35 років, яким притаманні такі риси як імпульсивність, дратівливість, відсутність самоконтролю, збудливість. Дуже часто це особи, які раніше були судимі, що в свою чергу говорить про високий кримінальний професіоналізм. Основною психологічною особливістю терористів є прагнення до абсолютної влади;

– особа жертви. Жертвою тероризму може стати будь-яка особа не залежно від статусу, який вона займає у суспільстві;

– слідові картина злочину. При вчиненні терористичного акту залишається багато слідів самого теракту та майже немає слідів, які б вказували на конкретну особу, яка його вчинила. Це в свою чергу пов'язано з мотивацією терористичних актів, оскільки більшість терористів хочуть, щоб якомога більше людей дізналися про терористичну діяльність. Таким чином буде досягнута їх головна мета – утримання суспільства у страху.

Література

1. Кримінальний кодекс [текст] чинне законодавство України зі змінами та доповненнями станом на 3 вересня 2012 р.: (відповідає офіційному текстові) – К.: «Центр учбової літератури», 2012. – 166 с.

2. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20 березня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180.

3. Про концепцію боротьби з тероризмом: Указ Президента України від 25 квітня 2013 р. // Офіційний вісник України. – 2013. – № 34. – С. 30.

УДК 340.134 (045)

Рибікова Г. В., старший викладач,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВИЙ МОНІТОРИНГ ТА ПРАВОВА ЕКСПЕРТИЗА НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Правова експертиза нормативно-правових актів довгий час розглядалась науковцями як складова частина процесу правотворчості. Останнім часом із розвитком юридичної науки, розробленням нової теорії правового моніторингу правову експертизу нормативно-правових актів розглядають як частину такого моніторингу як під час створення майбутньої норми, так і під час правозастосування [3, с. 5].

Так, Копиленко О. Л. та Богачова О. В. звертають увагу на необхідності підвищення ефективності законотворчого процесу шляхом дослідження питань ефективності дії прийнятих законів, а саме шляхом проведення моніторингу чинного законодавства та правозастосовної практики і нормативного